

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 4.2.2019
COM(2019) 39 final

2019/0018 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Det Blandede EØS-Udvalg vedrørende en ændring af bilag IX (Finansielle tjenesteydelser) til EØS-aftalen

[forordning (EU) nr. 575/2013 og direktiv 2013/36/EU (hhv. CRR og CRD IV)]

(EØS-relevant tekst)

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

- **Forslagets begrundelse og formål**

Udkastet til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse (der er knyttet som bilag til forslaget til Rådets afgørelse) har til formål at ændre bilag IX (Finansielle tjenesteydelser) til EØS-aftalen med henblik på at indarbejde forordning (EU) nr. 575/2013 og direktiv 2013/36/EU (kapitalkravsforordningen og kapitalkravsdirektivet)¹ i EØS-aftalen.

Tilpasningerne i de vedlagte udkast til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse er mere vidtgående, end hvad der kan anses for at være rent tekniske tilpasninger som omhandlet i Rådets forordning (EF) nr. 2894/94. Unionens holdning skal derfor fastlægges af Rådet.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Vedlagte udkast til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse udvider den allerede eksisterende EU-politik til EØS/EFTA-landene (Norge, Island og Liechtenstein).

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Udvidelsen af den gældende EU-ret til at omfatte EØS/EFTA-landene ved indarbejdelse heraf i EØS-aftalen gennemføres i overensstemmelse med målene og principperne i aftalen, der har til formål at oprette et dynamisk og ensartet Europæisk Økonomisk Samarbejdsområde, som skal bygge på fælles regler og lige konkurrencevilkår.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Den lovgivning, der skal indarbejdes i EØS-aftalen, bygger på artikel 114 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

I henhold til artikel 1, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 2894/94 om visse gennemførelsesbestemmelser til EØS-aftalen fastlægger Rådet på forslag af Kommissionen den holdning, som skal indtages på Unionens vegne til sådanne afgørelser.

EU-Udenrigstjenesten forelægger i samarbejde med Kommissionens tjenestegrene udkastet til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelser til vedtagelse i Rådet som Unionens holdning. EU-Udenrigstjenesten håber snarest muligt at kunne forelægge forslagene i Det Blandede EØS-Udvalg.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet af følgende grund:

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012, som berigtiget i EUT L 208 af 2.8.2013, s. 68, og EUT L 321 af 30.11.2013, s. 6.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, om ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF, som berigtiget i EUT L 208 af 2.8.2013, s. 73.

Målet for dette forslag, nemlig at sikre ensartethed på det indre marked, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af foranstaltningens virkninger bedre nås på EU-plan.

Indarbejdelsen af gældende EU-ret i EØS-aftalen foretages i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 2894/94 af 28. november 1994 om visse gennemførelsesbestemmelser til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, hvilket bekræfter den valgte tilgang.

- **Proportionalitetsprincippet**

I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet går dette forslag ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dets mål.

- **Valg af retsakt**

I henhold til artikel 98 i EØS-aftalen er reguleringsmidlet Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse. Det Blandede EØS-Udvalg sikrer en effektiv gennemførelse og anvendelse af EØS-aftalen. Den træffer med henblik herpå afgørelser i de i EØS-aftalen fastsatte tilfælde.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

Ikke relevant

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Indarbejdelsen af ovennævnte forordning i EØS-aftalen forventes ikke at få virkninger for budgettet.

5. ANDRE FORHOLD

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Tilsynsmæssig vurdering af ikkehjemmehørende, påtænkte erhververe (fælles erklæring til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse) vedrørende direktiv 2013/36/EU

EØS-aftalen har ikke til formål at regulere kontraherende parter forbindelse med tredjelande (se navnlig betragtning 16 i EØS-aftalens præambel). EØS-aftalen indebærer ikke en liberalisering af kapitalstrømme og giver ikke rettigheder vedrørende etableringsfrihed eller kapitalanbringelser i selskaber for så vidt angår ikkehjemmehørende (jf. EØS-aftalens artikel 31, 34, 40 og 124).

Fælleserklæringen til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse fastslår som følge deraf, at de kontraherende parter er enige om, at indarbejdelsen af direktiv 2013/36/EU i EØS-aftalen er med forbehold af alment gældende nationale bestemmelser om screeningen af direkte udenlandske investeringer for så vidt angår sikkerhed eller den offentlige orden.

Fritagelse af visse islandske offentlige kreditinstitutter (tilpasning e) vedrørende direktiv 2013/36/EU

Artikel 2, stk. 5, i CRD IV fritager visse offentlige institutter fra direktivets anvendelsesområde. Tre islandske institutter skal fritages fra CRD IV i henhold til denne bestemmelse.

Byggingarsjóður (Islands institut for regional udvikling) er et uafhængigt institut ejet af den islandske stat. Hovedformålet er at bidrage til regional udvikling ved at gennemføre regeringens regionale strategier. Gennem sine handlinger sigter instituttet mod at styrke bebyggelse i landområder, idet det støtter bæredygtige, langsigtede projekter med forskellige økonomiske grundlag. Instituttet støtter og styrker lokal udvikling ved at yde kredit og andre former for finansiel støtte med henblik på at forbedre de økonomiske forhold og levevilkår i navnlig de regioner, der er truet af affolkning. Instituttet yder supplerende finansiel støtte gennem lån med betingelser til virksomheder, enkeltpersoner og kommuner, der gør det muligt for dem at deltage i den generelle økonomiske udvikling og fremme innovation. Instituttets forpligtelser garanteres af den islandske stat. *Íbúðalánasjóður* er efterfølgeren til *Byggingarsjóður ríkisins*, som i overensstemmelse med punkt 14, litra a), i bilag IX til EØS-aftalen er fritaget fra anvendelsesområdet for direktiv 2006/48/EF.

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er et kreditinstitut med et særligt formål. Instituttets ejerskab er af lovgivningen begrænset til kommuner (på nuværende tidspunkt deler 75 kommuner ejerskabet). Instituttets formål er af lovgivningen begrænset til at yde kredit til kommuner og de institutter, kommunerne fuldt ud ejer, og kun i forbindelse med investeringer, der har stor økonomisk betydning. Instituttet svarer til *KommuneKredit* i Danmark, som er fritaget for CRD IV i henhold til artikel 2, stk. 5, nr. 5.

National behandling af tredjelandes filialer og samarbejde med tredjelandsmyndigheder (tilpasning g) og h) vedrørende direktiv 2013/36/EU

I henhold til artikel 47, stk. 3, i CRD IV er Unionen tildelt beføjelser til at indgå aftaler med tredjelande, som giver filialer af kreditinstitutter i tredjelande samme behandling på hele Unionens område.

De kontraherende parter er enige om, at EØS-aftalen principielt ikke har til formål at regulere deres forbindelser med tredjelande i en EØS-sammenhæng (se navnlig betragtning 16 i EØS-aftalens præambel). Ved indarbejdelsen af CRD IV i EØS-aftalen overdrager EFTA-staterne ingen beføjelser til Unionen vedrørende forhandlinger om markedsadgangen for tredjelandes filialer. I henhold til tilpasning g) finder artikel 47, stk. 3, ikke anvendelse på EFTA-stater, og det fastslås, at EFTA-stater må indgå bilaterale aftaler med tredjelande vedrørende filialers adgang til markedet.

Med henblik på at fremme ensartetheden mellem Unionens og EFTA-staternes politik om tredjelande fastlægges det dog også i tilpasning g), at de kontraherende parter i EØS-aftalen underretter og konsulterer hinanden om forhandlinger om aftaler med tredjelande inden for rammerne af Det Blandede EØS-Udvalg.

Tilpasning g) er udarbejdet efter de løsninger, som Unionen og EFTA-staterne er blevet enige om inden for rammerne af Solvens II og MiFID (se punkt 1, litra d) og e), samt punkt 31ba, litra b), i bilag IX til EØS-aftalen).

Artikel 48 i CRD IV indeholder regler om indgåelse af tilsynsaftaler mellem Unionen og tredjelande om konsolideret tilsyn. Aftalerne skal sikre, at tredjelandes tilsynsmyndigheder kan indhente oplysninger fra EU's kompetente nationale eller sektorielle myndigheder, og at Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) kan indhente de oplysninger, som EU's kompetente nationale eller sektorielle myndigheder har modtaget fra tredjelandes tilsynsmyndigheder. Da Den Europæiske Union ikke kan indgå aftaler, der forpligter EFTA's kompetente nationale eller sektorielle myndigheder til at videregive oplysninger til tredjelandes tilsynsmyndigheder, sikres det med tilpasning h), at artikel 48 i CRD IV ikke finder anvendelse (svarende til den aftalte løsning for så vidt angår artikel 75, stk. 2 og 3, i

forordningen om europæisk markedsinfrastruktur, se punkt 31bc, litra zc), i bilag IX til EØS-aftalen).

For at EFTA's kompetente nationale eller sektorielle myndigheder kan videregive oplysninger, de har modtaget fra tredjelandes tilsynsmyndigheder, til EBA, når det er nødvendigt for, at denne kan udføre sine tekniske opgaver vedrørende EFTA-stater, fastslås det med tilpasning h) ligeledes, at EFTA-stater vil bestræbe sig på at indarbejde bestemmelser i tilsynsaftaler, der giver deres kompetente nationale eller sektorielle myndigheder tilladelse til at videregive relevante oplysninger til EBA.

Forbehold for fremtidig EU-lovgivning (tilpasning k) og o) vedrørende direktiv 2013/36/EU)

I overensstemmelse med artikel 7 i EØS-aftalen er kun de retsakter, som er indarbejdet i EØS-aftalen, bindende for EØS/EFTA-landene. Med tilpasning k) ændres teksten i artikel 89, stk. 5, i CRD IV derfor, således at den i en EØS-sammenhæng afspejler, at artikel 89 ophører med at finde anvendelse, når den nye EU-lovgivning om offentliggørelsesforpligtelser træder i kraft i EØS.

Tilsvarende ændres teksten med tilpasning o) i artikel 151, stk. 1, således at den afspejler, at de overgangsforanstaltninger, der er nævnt i kapitel 1 i afsnit XI i CRD IV, kun finder anvendelse, indtil en afgørelse fra Det Blandede EØS-Udvalg om indarbejdelse af den delegerede retsakt vedtaget i henhold til artikel 460 i forordning (EU) nr. 575/2013 anvendes.

Beføjelse til at godkende systemiske buffere (tilpasning n) vedrørende direktiv 2013/36/EU)

I henhold til artikel 133, stk. 14, i CRD IV skal EU's kompetente nationale eller sektorielle myndigheder i visse tilfælde afvente Kommissionens udtalelse, inden de pågældende foranstaltninger, der fastsætter eller på ny fastsætter en systemisk buffer, vedtages. Hvis Kommissionens udtalelse er negativ, følger disse kompetente nationale eller sektorielle myndigheder enten denne udtalelse eller redegør for grundene til, at de ikke gør det.

Hvis Kommissionen er overbevist om, at den systemiske buffer ikke får uforholdsmæssige negative virkninger for det finansielle system i andre medlemsstater eller i Unionen, vedtager den i henhold til artikel 133, stk. 15, i CRD IV og under hensyntagen til en udtalelse fra Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici (ESRB) en gennemførelsesretsakt, som bemyndiger den kompetente nationale eller sektorielle myndighed til at vedtage den foreslåede foranstaltning. EBA kan også forelægge Kommissionen sin udtalelse.

I henhold til det system, der er fastsat i punkt 31f og 31g i bilag IX til EØS-aftalen, kan ESRB og EBA fremsætte henstillinger om situationer, der finder sted i EFTA-stater, og EBA kan derudover foretage ikkebindende mægling i tvister, der omfatter en EFTA-stat, i overensstemmelse med EBA-forordningens artikel 19. Beføjelsen til at vedtage afgørelser, der er bindende i EFTA-søjlen, i henhold til EBA-forordningens artikel 19 er overdraget til EFTA-Tilsynsmyndigheden.

Kommissionens opgaver i forbindelse med procedurerne for efterprøvning eller godkendelse af, hvorvidt handlinger foretaget af EFTA-staterne er i overensstemmelse med reglerne i EØS-aftalen, skal udføres af en enhed i EFTA-søjlen i overensstemmelse med protokol 1, stk. 4, litra d), i EØS-aftalen. I lyset af vigtigheden og kompleksiteten af afgørelser om systemiske buffere overdrages denne beføjelse for så vidt angår EFTA-staterne til EFTA-Staternes Stående Udvalg.

Af hensyn til klarheden fastsættes derfor med tilpasning n) EFTA-Staternes Stående Udvalgs beføjelse til at fremsætte udtalelser eller henstillinger (da disse beføjelser ikke er tydeligt tildelt i teksten i protokol 1, stk. 4, litra d)), mens den ligeledes sikrer, at ESRB og EBA i

henhold til artikel 133, stk. 14 og 15, i CRD IV skal sende deres vurderinger til nævnte Stående Udvalg, hvis det er relevant.

Definition af "beboelsesejendom" i Norge (tilpasning e) vedrørende forordning (EU) nr. 575/2013)

Andelshuse er en almindelig boform i Norge. Aktionærer erhverver en andel i et andelsforetagende, der ejer eller kontrollerer den eller de bygninger og ejendomme, hvori de bor. Hver aktionær har ret til at bebo en bestemt boligenhed.

Kreditorbeskyttelse i forbindelse med andelslejligheder i Norge skal generelt fortolkes som svarende til direkte besiddelse. Af hensyn til retssikkerheden bør det dog tydeliggøres, at retten til at bebo en lejlighed i en andelsboligforening i Norge er omfattet af definitionen af "beboelsesejendom" i CRR. Med tilpasning e) ændres teksten derfor i artikel 4, stk. 1, nr. 75, fra kun at omhandle Sverige til også at omfatte Norge.

Kommissionens kompetence til at acceptere begrænsninger for store eksponeringer og Rådets kompetence til at tillade strengere nationale foranstaltninger i tilfælde af en makroprudentiel eller systemisk risiko (tilpasning i) og j) vedrørende forordning (EU) nr. 575/2013)

I henhold til artikel 395 i CRR skal EU's kompetente nationale eller sektorielle myndigheder godkendes af Kommissionen, før de vedtager strukturforanstaltninger, der kræver, at kreditinstitutter, som har tilladelse i den pågældende medlemsstat, reducerer deres eksponeringer mod forskellige juridiske enheder. Kommissionen må kun, under hensyntagen til en udtalelse fra EBA, afvise en national foranstaltning, hvis den får uforholdsmæssige negative indvirkninger for det finansielle system i andre medlemsstater eller i Unionen.

I henhold til artikel 458 i CRR skal medlemsstater i visse tilfælde indhente tilladelse fra Rådet, før de vedtager strengere nationale foranstaltninger, der har til formål at modvirke en makroprudentiel og systemisk risiko med følger for det finansielle system og realøkonomien. Kommissionen er bemyndiget til at forelægge et udkast til en foranstaltning for Rådet, som accepterer eller afviser den nationale foranstaltning. Rådet skal kun afvise nationale foranstaltninger under særlige omstændigheder under hensyntagen til udtalelser fra ESRB og EBA. Kun medlemsstater må anerkende nationale foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til artikel 458 i CRR, og anvende dem på filialer, der er beliggende i den bemyndigede medlemsstat.

I henhold til det system, der er fastsat i punkt 31f og 31g i bilag IX til EØS-aftalen, kan ESRB og EBA afgive udtalelser om situationer, der finder sted i EFTA-staterne.

Kommissionens opgaver i forbindelse med procedurerne for efterprøvning eller godkendelse af, hvorvidt handlinger foretaget af EFTA-staterne er i overensstemmelse med reglerne i EØS-aftalen, skal udføres af en enhed i EFTA-søjlen i overensstemmelse med protokol 1, stk. 4, litra d), i EØS-aftalen. I lyset af vigtigheden og kompleksiteten af afgørelser om strukturforanstaltninger, der begrænser store eksponeringer i henhold til artikel 395, overdrages denne beføjelse for så vidt angår EFTA-staterne til EFTA-Staternes Stående Udvalg.

Tilsvarende udføres de opgaver, som Rådet i henhold til artikel 458 i CRR er tildelt, for så vidt angår EFTA-staterne af EFTA-Staternes Stående Udvalg. Denne afgørelse bør dog baseres på et forslag fra EFTA-Tilsynsmyndigheden, som afspejler rammerne, der er gældende for EU.

Af hensyn til klarheden fastsættes med tilpasning i), punkt ii), og tilpasning j), punkt ii), derfor EFTA-Staternes Stående Udvalgs kompetence til at træffe sådanne afgørelser (da disse beføjelser ikke er tydeligt tildelt inden for EFTA-søjlen i EØS-aftalens protokol 1, stk. 4, litra

d)), mens det ligeledes sikres, at EBA og, hvis det er relevant, ESRB bør sende deres vurderinger i henhold til artikel 395, stk. 8, eller artikel 458, stk. 4, til EFTA-Staternes Stående Udvalg (tilpasning i), punkt iii), og tilpasning j), punkt iii)).

Anvendelse af overgangsbestemmelserne til Basel I-minimumsgrænsen (betragtning 6 i præamblen i forordning (EU) nr. 575/2013)

I artikel 500 i CRR indarbejdes den såkaldte "Basel I-minimumsgrænse", der er fastsat i del 2-1-C (stk. 45-47) i Basel II-aftalen. Artiklen udløb ved udgangen af 2017. I henhold til bestemmelserne i artikel 152 i direktiv 2006/48/EF, som er videreført i artikel 500 i forordning (EU) nr. 575/2013, begrænses potentialet for uberettigede reduktioner i egenkapitalen ved brug af interne modeller. Selv om artikel 500 er udløbet, skal den kompetente myndighed alligevel imødegå modelrisikoen.

I betragtning 6 i præamblen påpeges det, at der er flere bestemmelser i rammen, der giver kompetente myndigheder mulighed for at behandle samme emne, herunder mulighed for foranstaltninger, der opvejer uberettigede reduktioner i risikovægtede eksponeringsbeløb og pålægger forsigtige margener i kalibreringen af interne modeller.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Det Blandede EØS-Udvalg vedrørende en ændring af bilag IX (Finansielle tjenesteydelser) til EØS-aftalen

[forordning (EU) nr. 575/2013 og direktiv 2013/36/EU (hhv. CRR og CRD IV)]

(EØS-relevant tekst)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114 sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 2894/94 af 28. november 1994 om visse gennemførelsesbestemmelser til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde², særlig artikel 1, stk. 3,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde³ ("EØS-aftalen") trådte i kraft den 1. januar 1994.
- (2) I henhold til artikel 98 i EØS-aftalen kan Det Blandede EØS-Udvalg beslutte at ændre blandt andet bilag IX til EØS-aftalen, der indeholder bestemmelser om finansielle tjenesteydelser.
- (3) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013⁴ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU⁵ skal indarbejdes i EØS-aftalen.
- (4) Bilag IX til EØS-aftalen bør derfor ændres.
- (5) Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Det Blandede EØS-Udvalg, bør derfor baseres på det udkast til afgørelse, der er knyttet til nærværende afgørelse —

² EFT L 305 af 30.11.1994, s. 6.

³ EFT L 1 af 3.1.1994, s. 3.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 176 af 27.6.2013, s. 1), som berigtiget i EUT L 208 af 2.8.2013, s. 68, EUT L 321 af 30.11.2013, s. 6, og EUT L 20 af 25.1.2017, s. 2.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, om ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF (EUT L 176 af 27.6.2013, s. 338), som berigtiget i EUT L 208 af 2.8.2013, s. 73, og EUT L 20 af 25.1.2017, s. 1.

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, som på Unionens vegne skal indtages i Det Blandede EØS-Udvalg til den foreslåede ændring af bilag IX (Finansielle tjenesteydelser) til EØS-aftalen, baseres på det udkast til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse, der er knyttet til nærværende afgørelse.

Artikel 2

Denne afgørelse træder i kraft på datoen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*